

Can Maians

Vilassar de Dalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Al sud del terme municipal
Alçada: 90

Coordenades:

Latitud: 41.51269
Longitud: 2.36269
UTM Est (X): 446819
UTM Nord (Y): 4595869

Classificació

Número de fitxa 08214 - 30
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Popular
Segle XVI-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs National Monument Record – Defensa
inspire:
Observacions protecció: BCIN-1812 MH R-I-51-5777
Data aprovació: dv., 22/04/1949 - 12:00
Número inventari Si (IPA 2030)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 001205700DF49F0001PE
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart

Descripció

Can Maïans és el nom que es coneix un gran casal fortificat ubicat estratègicament a la dreta de la Riera Salvat, a l'entrada del poble per l'antic Camí Reial de Barcelona. Està format per la masia, una torre de guaita i cossos annexes destinats a tasques del camp; tot encerclat per un mur perimetral amb portalada d'accés. L'estructura actual de la masia es deu, principalment, a una reforma del segle XVIII. És de planta rectangular i consta de cinc cossos perpendiculars a la façana principal, orientada a sud-est, amb planta baixa i dos pisos. El cos de l'entrada és més ample (7m) que la resta (5 m). Els dos cossos de la dreta estan destinats a celler. En aquest es conserven els cups, una premsa, les bases de les bótes i un hipogeu. La coberta és de teules àrabs a dues aigües, amb el carener paral·lel a la façana. L'escala formen un pati cobert que sobresurt del carener, amb una coberta a dues aigües i amb els frontons encarats a les façanes laterals. La façana té una disposició força simètrica a partir de cinc eixos de verticalitat, que corresponen als cinc cossos. Aquests eixos venen definits per les obertures, totes amb la llinda, l'ampit i els brancals de pedra treballada; a l'igual que les cantonades. Destaquen dos balcons a la primera planta i un escut esculpit en pedra sobre el balcó principal. A la dreta de la façana s'hi adossa un cos de planta baixa i terrat pla, on hi ha el safareig, el pou i també una capelleta amb un plafó de ceràmica amb la imatge de Sant Josep. La torre és de planta circular i originalment estava exempta de la masia, i s'unia amb un pont llevadís de fusta. L'aljub o dipòsit de la torre, que estava a la planta baixa, es va convertir l'any 1795 en la capella, sota l'advocació poc freqüent de la mort de Sant Josep i s'obrí una porta. La corsera (merlets i els matacans) es desmunten l'any 1992 per problemes estructurals i evitar accidents. Consta de quatre plantes cobertes amb volta i terrat amb corsera. Una escala de cargol permet l'accés a cada planta. A la primera hi ha un finestral. I a totes les plantes hi ha espitlleres.

Història

Can Maïans s'aixeca damunt l'antic Mas Eroles documentat des del segle XIII, possessió del monestir benedictí de Sant Marçal del Montseny des del segle XI. L'any 1365, mitjançant l'exercici d'un insòlit dret de fadiga, permet als Eroles, juntament amb d'altres tinents de Sant Marçal, aconseguir la propietat alodial de les terres, anul·lant la venda que l'abat havia fet a Pere Des Bosc. En el segle XV, els Eroles són capdavaners en la lluita per l'alliberament de la jurisdicció senyorial i Guillem Pere Eroles figura entre els síndics que negocien i signen el privilegi de Ferran II de concessió de les municipalitats als pobles de la baronia de Pere Joan Ferrer (1480). La torre data de 1551 segons data del document signat pel príncep Felip, futur Felip II, que concedeix el permís per construir-la a Bernat Eroles, el 30 de juliol d'aquell any. Entre els segles XVI i XVIII la política matrimonial dels Eroles els porta a adquirir possessions importants al Vallès i aconseguir el rang de noblesa. L'any 1615 Mariana Eroles es casa amb Jaume Maïans, i aquests tenen una filla, Maria Maïans Eroles, que es casa amb Francesc Llança. S'ha quedat popularment amb el nom de Can Maïans tot i no ser-ne l'origen i només tenir aquest nom durant una generació. Després han vingut altres noms familiars, com Moreno, Bufalà o Fernández de la Bobadilla. L'any 1686, els Llança repeteixen la política matrimonial i enllacen amb la important família de Sant Pere de Vilamajor, de Can Derrocada, ciutadans honrats i familiars del Sant Ofici. Durant el segle XVIII, els Llança eren regidors de l'ajuntament borbònic de Mataró. Al llarg dels segles la família ha tingut preveres, abats, comerciants i, sobretot, militars. Un d'ells va fer la campanya de Rússia amb Napoleó. Vivències que relata en un diari manuscrit que conserva la família i que ha estat publicat.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE VILASSAR (1999). Pla Especial del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Vilassar de Dalt. BENITO i MONCLÚS, Pere (1990). Violències feudals i diferenciació social pagesa. Els homes de Sant marçal del Montseny a Vilassar i Argentona a la segona meitat del segle XII; dins Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria, núm. 37. Mataró, abril de 1990, pàgs. 15 a 27. BENITO Pere (2006). Vilassar de Dalt, un poble de futur. Ajuntament de Vilassar de Dalt. BONET i GARÍ, Lluís (1983). "Les masies del Maresme". Centre Excursionista de Catalunya i editorial Montblanc. Barcelona. LLANZA Y VALLS, Rafael de; I FERNÁNDEZ DE BOBADILLA, Ignacio (2008). Un español en el ejército de Napoleón. Diario de D. Rafael de Llanza y de Valls, capitán del antiguo regimiento de infantería de guadalajara. Almena ediciones. Madrid. MUSEU DE VILASSAR (1999). Via fora. Les torres de guaita; dins Itineraris Ipsa Arca, núm. 1, febrer de 1999. Vilassar de Dalt, pàgs. 52 a 55. SAMON FORGAS, Josep (1996). Notes històriques entorn de les torres de defensa dels masos de Vilassar; dins XII Sessió d'Estudi mataronins. Museu Arxiu de Santa Maria. Mataró, pàgs. 181 a 197.

